

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 27.09.2000
KOM(2000) 600 endelig

**INTERIMSRAPPORT FRA KOMMISSIONEN
TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET**

**med den første vurdering af gennemførelsen af direktiv 96/16/EF
om statistikker over mælk og mejeriprodukter
(i henhold til artikel 8 i direktiv 96/16/EF)**

INTERIMSRAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL RÅDET OG EUROPA-PARLAMENTET

MED DEN FØRSTE VURDERING AF GENNEMFØRELSEN AF DIREKTIV 96/16/EF OM STATISTIKKER OVER MÆLK OG MEJERIPRODUKTER (I HENHOLD TIL ARTIKEL 8 I DIREKTIV 96/16/EF)

FORORD

Denne rapport er udarbejdet i henhold til artikel 8 i Rådets direktiv 96/16/EF af 19. marts 1996 om statistiske undersøgelser af mælk og mejeriprodukter¹.

- Første del: indledning.
- Anden del: den generelle strategi i reglerne vedrørende statistikker over mælk og mejeriprodukter.
- Tredje del: beskrivelse af indsamlingen af statistiske data om proteinindholdet i mælk og i de vigtigste mejeriprodukter (jf. artikel 4, stk. 2, i direktiv 96/16/EF). Der redegøres for emnet, de opnåede resultater og de vanskeligheder, der er opstået.
- Fjerde del: metodologi og tekniske spørgsmål i forbindelse med gennemførelsen af den nye mælkelovgivning. Der redegøres for tekniske problemer i forbindelse med gennemførelsen af reglerne og fremsættes forslag til løsning heraf.
- Femte del: rapportens konklusioner.

1. INDLEDNING

Fællesskabets regler for statistikker over mælk og mejeriprodukter er fastlagt i Rådets direktiv 96/16/EF af 19. marts 1996 om statistiske undersøgelser af mælk og mejeriprodukter og i Kommissionens beslutning 97/80/EF af 18. december 1996² om gennemførelsesbestemmelser for Rådets direktiv 96/16/EF.

Det fremgår af artikel 8 i Rådets direktiv 96/16/EF af 19. marts 1996, at Kommissionen senest den 1. juli 1999 skal forelægge Rådet en rapport om de erfaringer, der er gjort med gennemførelsen af direktivet, med særlig vægt på resultaterne af den undersøgelse, der er nævnt i artikel 4, stk. 2, eventuelt ledsaget af forslag med hensyn til den endelige periode.

Det skal understreges, at de nuværende regler ikke har været anvendt længe nok til, at der kan drages endegyldige konklusioner af de erfaringer, der er gjort indtil nu. Kommissionen har derfor valgt at udarbejde en foreløbig rapport, der kun beskriver de første resultater. Reglerne skal anvendes i længere tid, for at Kommissionen kan tilvejebringe alle de oplysninger, der er nødvendige, således at der senest den 31. december 2002 kan forelægges en mere

¹ EFT L 78 af 28.3.1996, s. 27.

² EFT L 24 af 25.1.1997, s. 26.

fyldestgørende rapport om de indhøstede erfaringer og fremsættes eventuelle forslag med hensyn til den endelige periode.

Det skal ifølge artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 96/16/EF undersøges, om de årlige statistiske oplysninger, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b), kan udvides til at også omfatte proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter. Medlemsstaterne skal derfor i løbet af tre år efter, at Rådets direktiv 96/16/EF er trådt i kraft, foretage pilotopgørelser eller undersøgelser med henblik herpå. Kommissionen skal udarbejde et arbejdsprogram for hvert af de tre år efter proceduren i artikel 7 i Rådets direktiv 96/16/EF.

Kommissionen skulle have fremsendt denne rapport til Rådet senest den 1. juli 1999. Når det ikke skete, skyldes det primært følgende to forhold:

- Kommissionen var på daværende tidspunkt ikke i besiddelse af oplysninger om det tredje år, hvor de pågældende regler var gældende, eftersom medlemsstaterne ifølge disse regler skulle indberette deres årsoplysninger om det foregående år til Eurostat den 30. juni 1999.
- I juli 1999 blev der desuden afholdt et særligt møde i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik med henblik på at undersøge de vigtigste problemer i forbindelse med gennemførelsen af beslutning 97/80/EF, hvilket kunne få betydning for visse aspekter, der skulle behandles i rapporten til Rådet.

2. GENEREL STRATEGI

2.1. Statistikker over anvendelsen af mælk (input af/indhold i mejeriprodukter)

Ifølge de tidligere regler vedrørende mælkestatistikken³ skulle der for de vigtigste mejeriprodukter indberettes ikke blot producerede mængder for de enkelte produkter, men også oplyses om indholdet af fedtstoffer og input af råvarer i form af "sødmælk", "skummetmælk" og "valle". Disse bestemmelser blev imidlertid ikke overholdt i praksis. Der blev ganske vist indsendt forholdsvis fyldestgørende oplysninger om mængden af de forskellige producerede mejeriprodukter, men der var store huller i de data, medlemsstaterne indberettede vedrørende råvarer. For input af sødmælk og skummetmælk var forholdene mere tilfredsstillende, ikke mindst efter at medlemsstaterne havde gjort en ekstra indsats i nogle år. Oplysningerne om fedtindholdet og om input af valle var til gengæld mere sparsomme og vanskelige at anvende mere systematisk.

I begyndelsen af halvfemserne blev der afholdt en række møder mellem Kommissionen og medlemsstaterne, hvor sidstnævntes repræsentanter gav udtryk for, at man burde gå væk fra den hidtidige "sød-/skummetmælksstrategi", som de mente var forældet og ikke afspejlede mejeriernes reelle situation og den proces, der bruges til fremstilling af de forskellige mejeriprodukter. Der blev foreslået og drøftet en række alternativer, heriblandt en strategi baseret på "fedtstof/protein", som Kommissionen betragtede som et godt alternativ. Der var imidlertid ikke tilstrækkelig tilslutning fra medlemsstaterne til nogen af de drøftede forslag. Efter langvarige drøftelser i Eurostats og Rådets arbejdsgrupper lykkedes det at nå frem til et kompromis, der førte til vedtagelsen af Rådets direktiv 96/16/EF af 19. marts 1996 om

³ Rådets direktiv 72/280/EØF, EFT L 179 af 7.8.1972, s. 2 (om de statistiske undersøgelser, der skal foretages af medlemsstaterne med hensyn til mælk og mejeriprodukter) og Kommissionens beslutning 72/356/EØF, EFT L 246 af 30.10.1972, s. 1 (om gennemførelsesbestemmelser vedrørende statistiske undersøgelser med hensyn til mælk og mejeriprodukter).

statistiske undersøgelser af mælk og mejeriprodukter. Ifølge det nye direktiv skal der fortsat indberettes data om fedtindholdet og om input af råvarer i form af "sødmælk/skummetmælk", men der kræves ikke længere oplysninger om valle. Det fremgår imidlertid, at det skal undersøges, om det er muligt at udvide de årlige statistiske oplysninger til også at omfatte proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter, ud fra pilotopgørelser eller undersøgelser, der foretages af medlemsstaterne i løbet af de første tre år efter, at Rådets direktiv 96/16/EF er trådt i kraft.

Indsamlingen af statistiske oplysninger om det forskellige input af/ indhold i de vigtigste mejeriprodukter tjener et dobbelt formål:

Oplysningerne gør det først og fremmest muligt at opstille balancer for produktion og anvendelse af mælk, såvel for mejerierne som for landbrugsbedrifterne. Hvis "sød-/skummetmælksstrategien" benyttes, udarbejdes disse balancer ud fra den mængde råvarer, der indgår i fremstillingen af de forskellige mejeriprodukter. En anden mulighed kunne være at beregne balancen for anvendelsen af mælk ud fra variablerne "fedtstof/protein", hvor der tages udgangspunkt i produkternes indhold af fedtstof og protein (deres vigtigste bestanddele), enten for det færdige produkt eller for de råvarer, der gøres brug af.

Kommissionen har for at kunne udføre de opgaver, der påhviler den i medfør af traktaten og Fællesskabets bestemmelser om den fælles markedsordning for mælk og mejeriprodukter, brug for ajourførte oplysninger, der gør det muligt at følge udviklingen på markedet for mejeriprodukter løbende, ikke mindst med hensyn til udnyttelsen af de forskellige bestanddele i mælken og strukturelle ændringer i den fremstillingsproces, der benyttes af mejerierne. Fedtstofferne er blevet mindre vigtige i forbindelse med udnyttelsen af mælken i takt med den stigende fokus på proteinindholdet. Det gælder ikke blot for indsamlingen af mælk og de priser, der betales til producenterne, men afspejler også strukturelle ændringer med hensyn til de produkter, der fremstilles. Statistiske oplysninger om såvel anvendte råvarer som mælkebestanddele vil gøre det muligt for Kommissionen at følge denne udvikling og efter behov afpasse de beslutninger, der træffes i forbindelse med forvaltningen af markedet for mælk og mejeriprodukter, i overensstemmelse hermed.

Resultaterne af indsamlingen af data om proteinindholdet beskrives mere udførligt i rapportens tredje del. Hvad angår fedtindholdet kan Kommissionen konstatere, at medlemsstaterne er blevet væsentlig bedre til at indberette dataene, hvorimod der stadig er brug for en forbedring af indberetningen for råvarerne "sødmælk/skummetmælk".

De hidtidige erfaringer på området har været positive med hensyn til indberetningen af data om fedtindholdet fra og med det andet år, hvor Rådets direktiv 96/16/EF var gældende. I 1998 var langt de fleste medlemsstater i stand til at indsende tal om fedtindholdet i de enkelte mejeriprodukter. Det var en væsentlig forbedring i forhold til 1996, hvor ingen af medlemsstaterne indberettede disse data. Noget tyder imidlertid på, at der er stor forskel på de metoder, medlemsstaterne benytter, eftersom nogle medlemsstater angiver fedtindholdet i det færdige produkt, hvorimod andre medlemsstater åbenbart måler fedtindholdet under produktionen (fedtindholdet i de råvarer, der anvendes til fremstilling af de forskellige produkter).

Med hensyn til input af sødmælk og skummetmælk kan det konstateres, at en række medlemsstater, siden de nye regler om mælkestatistikker trådte i kraft, har undladt at indberette disse data, selv om det udtrykkeligt fremgår af direktivet, at de også fremover skal indsendes for at gøre det muligt at foretage en sammenligning med den alternative strategi baseret på "fedtstof/protein". Hensigten var netop at undersøge, om den alternative strategi

var brugbar, i en overgangsperiode på tre år. En hurtig gennemgang har vist, at medlemsstaternes tabeller er sammenhængende, men det skal også kontrolleres mere indgående, hvilken metodologi der er brugt, og om de anvendte koefficienter er relevante.

Uanset hvilken strategi der vælges, peger alle undersøgelser indtil nu entydigt på, at der er behov for yderligere drøftelser af metodologien for at forbedre kvaliteten af og sammenhængen mellem statistikkerne i sektoren for mælk og mejeriprodukter, navnlig hvad angår inputtet og indholdet af de færdige produkter.

2.2. Måling af brutto- eller nettostrømme

Mælkestatistikkerne kan generelt udarbejdes på to måder:

- Ifølge den første metode indgår mejeriernes samlede produktion uanset produkternes endelige anvendelse (**bruttostrategien**). I disse tal figurerer ikke blot de mængder, der er fremstillet til konsum, men også mængden af de produkter, der er anvendt af mejeriet selv eller af et andet mejeri i form af råvarer til fremstilling af andre produkter. Det resulterer i dobbelttællinger for de mængder, der genanvendes inden for sektoren.
- **Nettostrategien** sigter mod at undgå dobbelttællinger ved kun at medregne de mængder, der er beregnet til konsum, dvs. til anvendelse uden for mejerisektoren. Ifølge denne strategi betragtes de samlede mejerier i et land som ét samlet mejeri (**det nationale mejeri**).

Den nuværende metodologi for mælkestatistikker bygger på konceptet om det nationale mejeri, hvilket betyder, at der ses bort fra enhver form for genanvendelse. Det følger af artikel 4, stk. 1, i direktiv 96/16/EF, at de nationale statistiske myndigheder skal udforme deres spørgeskemaer i forbindelse med de statistiske undersøgelser således, at dobbelttællinger undgås.

Medlemsstaterne skal i henhold til artikel 5, stk. 2, i Rådets direktiv 96/16/EF hvert år fremsende en metodologirapport til Kommissionen med alle de oplysninger, der er nødvendige for at bedømme de indberettede resultaters nøjagtighed, navnlig oplysninger om de metoder, der er anvendt for at undgå dobbelttællinger.

Under en række tekniske drøftelser vedrørende gennemførelsen af direktiv 96/16/EF, der har fundet sted i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik under Den Stående Landbrugsstatistiske Komité, understregede repræsentanter fra flere medlemsstater, at det er vanskeligt at undgå dobbelttællinger, men de tog ikke afstand fra strategien om det nationale mejeri. Visse medlemsstater mener, at problemet med dobbelttællinger er særlig vanskeligt at løse, når man benytter "sød-/skummentmælksstrategien", og ønsker derfor et system, der bygger på mælkens bestanddele (fedtstof/protein). Langt de fleste af medlemsstaterne er som følge af de vanskeligheder, der er forbundet med denne problematik, mere stemt for "sød-/skummentmælksstrategien". De påpeger imidlertid, at det er nødvendigt at kunne arbejde med tekniske koefficienter og skøn. Det bør undersøges, om det nuværende system med "nettostrømme" kan ændres i retning af en bruttostrategi, hvor det sikres, at genanvendelser inden for sektoren ikke medregnes.

Det bør på den anden side også overvejes, hvorvidt et system baseret på mælkebestanddele (fedtstof og protein) mere effektivt vil kunne løse de problemer, der er forbundet med dobbelttællinger og brutto- eller nettostrategien. Svaret på dette spørgsmål vil være afgørende

for, hvorvidt det nuværende system med nettostrømme erstattes af en bruttostrategi, hvor det sikres, at genanvendelser ikke medregnes.

2.3. Andre aspekter

Den nye lovgivning adskiller sig også fra de tidligere regler (Rådets direktiv 72/280/EØF af 31. juli 1972) på en række andre punkter:

- Ugestatistikkerne afskaffes for at lempe de statistiske forpligtelser, der påhviler sektoren, og gøre det lettere for medlemsstaterne at overholde fristerne for indberetning af månedlige, årlige og treårige statistikker. De månedlige statistikker over fremstillingen af kasein og kaseinater samt statistikkerne over input af valle ved fremstillingen af produkter, er afskaffet.
- Det statistiske undersøgelsesområde er også blevet ændret for at tilpasse det bedre efter kvoteordningen for mælk. Definitionen af mejerierne er således blevet **omarbejdet**, og statistikkerne baseres nu på konceptet "produktionssted" i stedet for konceptet "mejeriernes beliggenhed", der var fastlagt i de tidligere regler.
- Fortegnelsen over de forskellige mejeriprodukter og deres definitioner er blevet justeret efter den aktuelle situation og efter informationsbehovet.
- Desuden er kravet om indberetning af regionale statistikker over mælkeproduktionen bortfaldet.

3. INDSAMLING AF STATISTISKE DATA OM PROTEININDHOLDET I MÆLK OG I DE VIGTIGSTE MEJERIPRODUKTER

3.1. Beskrivelse af emnet

Som nævnt i indledningen til denne rapport fremgår det af artikel 4, stk. 2, i Rådets direktiv 96/16/EF, at det skal undersøges, om det er muligt at udvide de årlige statistiske oplysninger til også at omfatte proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter. Medlemsstaterne skal derfor inden for tre år efter, at direktivet er trådt i kraft, foretage pilotopgørelser eller undersøgelser med henblik herpå. Kommissionen skal ifølge samme artikel udarbejde et arbejdsprogram for hvert af disse tre år.

Det første arbejdsprogram (for 1997), som var indeholdt i bilag III til Kommissionens beslutning 97/80/EF⁴, omfattede bl.a. en tabel med de vigtigste mejeriprodukter. Medlemsstaterne skulle for hvert af disse produkter indsende oplysninger om den producerede mængde, den mængde komælksprotein, der var anvendt til fremstilling af det pågældende produkt, og de mængder komælksprotein, der indgik i produktet. Ifølge programmet skulle der også fremsendes en redegørelse for forholdet mellem proteininputtet og proteinindholdet i mejeriprodukterne.

⁴ Kommissionens beslutning 97/80/EF af 18. december 1996 om gennemførelsesbestemmelser for Rådets direktiv 96/16/EF om statistiske undersøgelser af mælk og mejeriprodukter.

Det andet arbejdsprogram (for 1998), som var indeholdt i bilaget til Kommissionens beslutning 98/325/EF⁵, omfattede en tabel med kun 13 mejeriprodukter, og der stilledes krav om oplysninger vedrørende producerede mængder, proteininput og proteinindhold. Der skulle desuden indsendes beskrivelser af de metoder, der var anvendt til at tilvejebringe oplysningerne i tabellen, og navnlig af de anvendte koefficienter, skøn og forskellige informationskilder.

Det tredje arbejdsprogram (for 1999) findes i bilaget til Kommissionens beslutning 1999/309/EF⁶. Der kræves de samme oplysninger, men tabellen er udvidet, så den nu omfatter 15 mejeriprodukter.

3.2. Opnåede resultater

Størsteparten af medlemsstaterne indsendte de krævede tabeller for årene 1996, 1997 og 1998. Der mangler i skrivende stund endnu en række resultater af arbejdsprogrammet for 1999.

Der er som helhed indberettet mere eller mindre fuldstændige oplysninger til Eurostat, men en række medlemsstater har anført i deres rapporter, at de ikke kunne levere en del af de krævede oplysninger som følge af manglende tekniske hjælpemidler eller menneskelige ressourcer. De fleste medlemsstater har foretaget skøn ud fra forskellige teoretiske hypoteser. Visse metoder giver på den ene side ensartede resultater, men der kan på den anden side også konstateres store forskelle mellem medlemsstaterne imellem. Når alle resultater af det tredje arbejdsprogram for 1999 er indgået, skal samtlige arbejdsprogrammer analyseres, og der skal opstilles :

- en sammenfattende tabel, der omfatter alle de data, der er indberettet i løbet af de omhandlede tre år, og de relative forskelle imellem dem⁷,
- en samlet oversigt over de metoder, som de forskellige medlemsstater har anvendt til at anslå eller måle proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter⁸,
- et opgørelse over de vanskeligheder, medlemsstaterne er stødt på, når de skulle måle proteinindholdet, og eventuelt et system til indsamling af statistiske oplysninger om proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter.

3.3. Forløbet af de tekniske undersøgelser

For at undersøge de praktiske muligheder for at etablere et system til statistisk overvågning af proteinindholdet i de produkter, der fremstilles i mejerisektoren, blev der iværksat en række TAPAS-aktioner (teknisk handlingsplan til forbedring af landbrugsstatistikken) i årene 1997 og 1998.

Medlemsstaterne har desuden holdt Kommissionen løbende underrettet om deres arbejde i årsrapporterne.

⁵ Kommissionens beslutning 98/325/EF af 24. april 1998 om arbejdsprogrammet for 1998 vedrørende proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter, EFT L 142 af 14.5.1998, s. 39.

⁶ Kommissionens beslutning 1999/309/EF af 23. april 1999 om arbejdsprogrammet for 1999 vedrørende proteinindholdet i de vigtigste mejeriprodukter, EFT L 119 af 7.5.1999, s. 54.

⁷ Den første tabel af denne type blev opstillet, efter at arbejdsprogrammet vedrørende proteinindholdet havde været i kraft i to år.

⁸ Eurostat har allerede udarbejdet den første samlede oversigt over de metoder, der er anvendt af seks medlemsstater til foretagelse af skøn og målinger. Oversigten blev forelagt for medlemmerne af Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik på et møde den 18.-19. december 1998.

Medlemsstaternes delegationer har i øvrigt haft lejlighed til at diskutere visse metodologiske problemer på møder i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik i perioden fra 1997 til 1999.

Som helhed betragtet har medlemsstaternes statistiske transaktioner ikke gjort det muligt at overvinde alle de hindringer, der blev fremhævet under de indledende drøftelser vedrørende iværksættelsen af et system til indberetning af statistiske data.

Det fremgår af medlemsstaternes rapporter, at virksomhederne ikke har formået at tilpasse sig til udviklingen på de markeder, hvor protein kommer til at spille en afgørende rolle. Der er markant forskel på, hvor meget virksomhederne berøres heraf, afhængig af hvor store og hvor specialiserede de er.

De hindringer, som de statistiske myndigheder har peget på i forbindelse med iværksættelsen af et sådant system, bunder primært i tre forhold, nemlig a) at det er teknisk vanskeligt at måle proteinindholdet i visse mejeriprodukter, b) at det for nogle virksomheder vil være uinteressant at måle det nøjagtige proteinindhold i de færdige produkter, når det ikke er afgørende for produktets positionering på markedet, og c) at det er dyrt at iværksætte et særligt system til indsamling af oplysninger om proteinindholdet.

De vanskeligheder, som de statistiske myndigheder i medlemsstaterne typisk gør opmærksom på, synes således at hænge sammen med, at målemetoderne ikke er lige udbredt i hele mejerisektoren, samtidig med at der skal sikres en tilfredsstillende rentabilitet.

"Proteinstrategien" er imidlertid interessant for såvel størsteparten af mejerisektoren som for landbrugsministerierne i mange medlemsstater.

3.4. Udvikling af lovgrundlaget

Codex Alimentarius-kommissionen har vedtaget internationale normer, der tillader standardisering af proteinindholdet i mælkekonserver. Det har fået medlemsstaterne, herunder navnlig Frankrig, Belgien, Nederlandene, Danmark, Tyskland og Irland, til at insistere på en lovliggørelse af proteinstandarder.

Kommissionen har allerede udstedt en række forordninger vedrørende gennemførelsen af forordning (EF) nr. 1255/1999, for så vidt angår de metoder, der kan anvendes til analyse og bedømmelse af kvaliteten af mælk og mejeriprodukter. Der er tale om metoder, der er godkendt på internationalt plan, og som det er lovligt at anvende.

4. METODOLOGI OG TEKNISKE SPØRGSMÅL I FORBINDELSE MED GENNEMFØRELSEN AF REGLERNE VEDRØRENDE MÆLKESTATISTIKKER

4.1. Indledning

De månedlige, årlige og treårige tabeller, der skal udarbejdes i henhold til Rådets direktiv 96/16/EF, skal baseres på den metodologi, der er fastlagt i Kommissionens beslutning 97/80/EF om gennemførelsesbestemmelser for Rådets direktiv 96/16/EF.

Kommissionen har anmodet medlemsstaterne om at gøre rede for, hvordan de iværksætter denne metodologi på nationalt plan. I den forbindelse skal medlemsstaterne i henhold til artikel 5 i Rådets direktiv 96/16/EF hvert år fremsende en rapport, hvori de beskriver, hvordan metodologien anvendes.

I juli 1999 blev der afholdt et særligt møde i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik i Luxembourg. Det overordnede formål med mødet var at få et overblik over de problemer af metodologisk art, der var opstået under gennemførelsen af Rådets direktiv 96/16/EF og Kommissionens beslutning 97/80/EF, og at diskutere, hvordan disse problemer kunne løses. Siden udgangen af 1999 er der også taget bilateral kontakt til eksperter i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik, hvilket har gjort det muligt at indkredse de metodologiske vanskeligheder mere præcist.

4.2. Vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af beslutning 97/80/EF

Der er peget på en række vanskeligheder i forbindelse med gennemførelsen af reglerne vedrørende mælkestatistikker, og som følge af den komplekse problemstilling findes der stadig en række uafklarede tekniske spørgsmål. Det drejer sig bl.a. om følgende spørgsmål:

- Definitionen af smør er ændret i den nye lovgivning, ved at den tidligere fortegnelse over underprodukter er udvidet med positionen "Andre produkter af gult fedtstof". Der er således tale om et brud på tidsserierne, som skal håndteres på den rigtige måde.
- Det samme gælder mælkepulver, hvor fortegnelsen er udvidet med positionen "Andre pulverprodukter".
- De omregningskoefficienter, der f.eks. anvendes i forbindelse med mælk, smør og valle, er ikke altid tilstrækkelig pålidelige.
- I nogle medlemsstater er der utilstrækkelig sammenhæng og variationer mellem inputkoefficienten for sødmælk og skummetmælk.
- I visse tilfælde, hvor der mangler fyldestgørende oplysninger om fedtindholdet og om input af sødmælk og skummetmælk, er det vanskeligt at beregne balancen for anvendelse af mælk og at foretage en sammenlignende vurdering mellem "fedtstof/proteinstrategien" og "sød-/skummetmælksstrategien"⁹.
- Ændringer i de treårige data gør det nødvendigt at justere visse statistiske tabeller, for at de serier, der bygger på de to regelsæt, kan sammenlignes.

Medlemsstaterne anmodes i referatet fra det møde vedrørende metodologi, der blev afholdt i juli 1999 i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik¹⁰, om at fremsende en liste til Eurostat med angivelse af de øvrige problemer i forbindelse med metodologien, som de er stødt på under gennemførelsen af reglerne.

4.3. Indberetningsfrister

Med hensyn til frister for indberetning af mælkestatistikker skal der ifølge reglerne indsendes månedlige oplysninger senest 45 dage efter referencemåned. De årlige og treårige oplysninger skal fremsendes i juni og september måned i det år, der følger referenceåret. Det skal sikres, at databaserne ajourføres hurtigt, og at der fremlægges aktuelle, ensartede og pålidelige oplysninger på europæisk plan så hurtigt som muligt.

⁹ Kommissionen kan også gå med til, at medlemsstaterne indsender skøn.

¹⁰ Medlemsstaterne modtog et foreløbigt referat i ugen efter mødet den 8.-9. juli 1999. Det endelige referat blev sendt til medlemsstaterne den 4. oktober 1999.

Eurostat har undersøgt, hvor hurtige medlemsstaterne og EFTA-landene i gennemsnit var til at indberette månedlige oplysninger i perioden fra 1997 til september 1999. Undersøgelsen viste, at en tredjedel af landene indberettede oplysninger regelmæssigt og rettidigt. For visse lande var der imidlertid tale om væsentlige overskridelser på 60-80 dage af den lovbestemte frist på 45 dage. Det skal bemærkes, at medlemsstaterne under omarbejdningen af reglerne gik med til at nedbringe forsinkelserne for indberetning af månedlige og årlige statistikker, mod at de ugentlige statistikker blev afskaffet.

Ikke desto mindre er der sket en forbedring siden 1996 sammenholdt med de foregående år. Nogle af medlemsstaterne er imidlertid nødt til at gøre en ekstra indsats. For de årlige og treårige statistikker er der relativt færre forsinkelser.

4.4. Genanvendelse inden for mælkesektoren

I forbindelse med udarbejdelsen af månedlige, årlige og treårige tabeller er de årlige metodologirapporter kun brugbare, hvis de indeholder tilstrækkelige oplysninger, ikke blot om de spørgeskemaer, der benyttes, og de metoder, der bruges til at overføre dataene til Fællesskabets spørgeskemaer, men også om de metoder, der skal hindre dobbelttællinger, og således også om, hvordan der tages højde for genanvendelser. Det er nødvendigt at identificere genanvendelser og håndtere dem korrekt for at kunne opstille de ønskede balancer for produktion og anvendelse baseret på konceptet om det nationale mejeri.

Kendskabet til genanvendelser inden for sektoren vil gøre det væsentlig lettere at evaluere oplysningerne og deres pålidelighed og sammenlignelighed. Som forholdene er nu, må det konstateres, at genanvendelser volder betydelige problemer for mælkestatistikken. En granskning af de metodologirapporter, medlemsstaterne har indsendt, har afsløret, at genanvendelser håndteres vidt forskelligt. Enten indhentes oplysningerne direkte ved hjælp af spørgeskemaer, der uddeles til mejerierne, eller også beregnes resultaterne mere teoretisk ved hjælp af koefficienter og skøn. Øget kendskab til genanvendelser vil også gøre det muligt at forbedre kvaliteten af forsyningsbalancerne for mejeriprodukter meget væsentligt.

Hvis man imidlertid overordnet set ønsker at virkeliggøre målsætningerne i de gældende regler og udarbejde balancer for produktion og anvendelse af mælk, gælder princippet om, at statistikkerne skal udarbejdes ifølge konceptet om det nationale mejeri, dvs. at man bør undgå dobbelttællinger som følge af genanvendelser. Det vil principielt kunne lade sig gøre, hvis man direkte følger "nettostrategien" eller vælger "bruttostrategien", men trækker genanvendelser fra.

På møderne i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik gik visse medlemsstater ind for en "bruttostrategi", hvor det er den samlede produktion af mejeriprodukter, herunder genanvendelser, der måles, hvorefter der skelnes mellem anvendelser for at undgå dobbelttællinger i forbindelse med opstilling af balancer for anvendelsen af mælk. Ifølge Rådets direktiv 96/17/EF skulle en sådan strategi i øvrigt også føre til, at mælkestatistikkerne samordnes mere nøje med forsyningsbalancerne for de forskellige mejeriprodukter og med statistikken over udenrigshandel med mejeriprodukter. Det er hensigten, at spørgsmålet skal uddybes på de kommende møder i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik. De metodologiske problemer i forbindelse med gennemførelsen af de nuværende regler ventes at blive løst, efterhånden som der opnås flere resultater.

5. KONKLUSIONER

På det overordnede plan vil iværksættelsen af Rådets direktiv 96/16/EF ved hjælp af gennemførelsesbestemmelserne i Kommissionens beslutning 97/80/EF kunne videreføres ifølge den generelle strategi, der er beskrevet i det foregående, når blot der med hensyn til metodologien fastlægges de definitioner, der er nødvendige, for at dataene kan indberettes korrekt.

Hvad angår udvidelsen af de årlige statistikker, således at de også omfatter proteinindhold, er de hidtidige erfaringer og de pilotundersøgelser, der indtil nu er foretaget i medlemsstaterne, ikke tilstrækkelige til, at Kommissionen kan fremsætte nye forslag med hensyn til den endelige periode:

- For det første giver de indsamlede data endnu ikke anledning til at basere beregningen af balancer for anvendelsen af mælk på proteinindholdet. De metoder, der benyttes til måling eller skønsmæssig fastsættelse, gør det ikke muligt at opnå tilstrækkelig pålidelige resultater, eftersom de på nuværende tidspunkt ikke resulterer i harmoniserede statistikker.
- For det andet finder Kommissionen det beklageligt, at de oplysninger, der fremkommer af "sød-/skummetmælksstrategien", ikke gør det muligt at foretage en i metodologisk henseende tilfredsstillende sammenligning med "fedtstof/proteinstrategien" for den treårige undersøgelsesperiode, hvilket klart strider mod bestemmelserne i direktivet fra 1996.

For bedre at kunne udnytte de erfaringer, der er gjort med måling af proteinindholdet, og forsyne Kommissionen med mere nøjagtige og fyldestgørende oplysninger, således at der i givet fald kan stilles forslag med hensyn til den endelige periode, finder Kommissionen det ønskeligt, at medlemsstaterne arbejder videre og gør flere erfaringer på området i nært samarbejde med denne. Den udveksling af erfaringer inden for metodologi, der er iværksat i Arbejdsgruppen vedrørende Mælkestatistik, bør videreføres for at sikre en bedre samordning af metoder og indarbejde de positive erfaringer, som en række medlemsstater har gjort.

Hvis tendensen således fortsætter i retning af øget udnyttelse af proteinet i produkterne, vil det styrke "fedtstof/proteinstrategien" i statistisk sammenhæng.

Med hensyn til de øvrige aspekter i forbindelse med gennemførelsen af Rådets direktiv 96/16/EF anbefaler Kommissionen følgende:

1. Der er behov for en særlig indsats på det metodologiske område i sektoren for statistikker over mælk og mejeriprodukter. Eurostat vil inden for de forhåndenværende økonomiske rammer afholde yderligere møder for at få et bedre overblik over de vanskeligheder, der ifølge medlemsstaterne er opstået under gennemførelsen af de nye regler. Eurostat vil desuden forstærke den bilaterale kontakt med medlemsstaternes eksperter vedrørende tekniske spørgsmål. Det kunne være en god idé at udarbejde en "**gennemførelsesvejledning**" for den nuværende lovgivning, der kunne benyttes ikke blot af statistikerne hos de nationale statistiske myndigheder og Eurostat, men også af brugerne¹¹.
2. Eurostat kunne eventuelt uden at tilsidesætte princippet om fortrolighedsbeholdelse af oplysninger udarbejde en europæisk oversigt over det gennemsnitlige proteinindhold

¹¹ En gennemførelsesvejledning vil også være nyttig i forbindelse med de tekniske aktiviteter, der skal iværksættes i de lande, der har søgt om optagelse i EU.

for input og output af de vigtigste mejeriprodukter, som kan benyttes til den almindelige beregning af produktionen og anvendelsen af protein. En sådan oversigt kunne opstilles ud fra de årlige indberetninger, som medlemsstaterne foretager i forbindelse med arbejdsprogrammerne vedrørende proteinindholdet som fastlagt i det omhandlede direktiv.

3. En omstilling til en "bruttostrategi" for mælkestatistikker, hvor der udtrykkeligt skelnes mellem genanvendelser, vil gøre det muligt at forbedre kvaliteten af balancerne for produktion og anvendelse af mælk med henblik på at undgå dobbelttællinger og at opstille balancerne ud fra den generelle grundsætning i den nuværende lovgivning, dvs. ud fra konceptet om det nationale mejeri.
4. Kommissionen fastholder, at fristerne for indberetning af de lovkrævede månedlige, årlige og treårige oplysninger bør overholdes bedre i betragtning af, at formålet med at afskaffe de ugentlige statistikker, de månedlige statistikker vedrørende fremstilling af kasein og kaseinater, statistikkerne over anvendelse af valle og de regionale statistikker, der krævedes ifølge de tidligere regler, var at mindske medlemsstaternes arbejdsbyrde og gøre det lettere at overholde fristerne for indberetning af de øvrige statistiske tabeller vedrørende mælk.
5. Såfremt forslagene i punkt 1-3 efterfølges, vil det ske i fuld fortrolighed, dvs. i nøje overensstemmelse med de rettigheder og pligter, der er fastlagt for såvel Eurostat som medlemsstaterne. Det skal imidlertid understreges, at den stigende mængde oplysninger, som skal betragtes som fortrolige, med tiden kan gøre det vanskeligt at tilvejebringe tilstrækkelige oplysninger eller gøre det umuligt at opstille europæiske serier. Det er et spørgsmål, som medlemsstaterne skal være opmærksomme på, og som vil blive taget op på ekspertmøder mellem Kommissionen og medlemsstaterne.